

Тел: (018) 500-201, 500-203
Факс: (018) 4523-747

Трг краља Александра 11
Р Србија -18000 Ниш п. фак 122

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Комисија за јавну набавку добара - набавка уља за ложење (мазута) средњег „С“
(ЈН 10/2014)

Ниш, 19.09.2014. године

**Предмет: Додатне информације и појашњења
у вези са припремањем понуде**

Дана 16.09.2014. године примљен је захтев за додатним информацијама и појашњењима заинтересованог лица/потенцијалног понуђача следећег садржаја:

1. На страни 7. конкурсне документације наведено је да је неопходно да понуђач достави Сертификат односно Извештај о испитивању понуђеног добра који мора бити важећи у моменту подношења понуде, а који је издат од стране акредитоване лабораторије у Републици Србији. Обзиром да у Извештајима о испитивању и Декларацијама (сертификатима) о усаглашености енергената које издају лабораторије у Републици Србији није назначен рок важности истих (не садрже тај податак), молимо Вас да прецизируете шта ће се сматрати важећим Сертификатом односно Извештајем о испитивању?

2. У погледу обавезних услова за учешће у поступку јавне набавке наручилац је предвидео, између осталог, да право учешћа у поступку предметне јавне набавке има понуђач који поседује важећу дозволу надлежног органа за обављање делатности која је предмет јавне набавке - лиценцу Агенције за енергетику за трговину нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом.

Због чега наручилац није, имајући у виду позитивне законске прописе, количине које су предмет набавке и период на који се уговор закључује, као и чињеницу да му је од изузетног значаја континуирано снабдевање мазутом, предвидео као услов за учешће у поступку, поред важеће лиценце за обављање енергетске делатности трговина нафтом и дериватима нафте (са решењем Агенције за енергетику) и важећу лиценцу за обављање енергетске делатности складиштења нафте и деривата нафте (са решењем Агенције за енергетику у коме се наводи врста енергента, као и правним основом, располагања складишним простором)?

Наиме, енергетска делатност трговине нафтом и дериватима нафте је регулисана одредбама више прописа:

- Закона о енергетици ("Сл. гласник РС", бр. 57/2011, 80/2011 – испр. 93/2012 и 124/2012),

- Закона о трговини („Сл. гласник РС“ бр. 53/2010) и

- Правилника о минималним техничким условима за обављање трговине дериватима нафте и биогоривом („Сл. гласник РС“ бр. 68/2013).

Одредбом чл. 13. децидно су одређене енергетске делатности, између којих, под тачком 13) трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом, а наведену енергетску делатност може да обавља јавно предузеће, привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник који је уписан у одговарајући регистар и који има лиценцу за обављање енергетске делатности, ако овим законом није другачије прописано- лиценцу за обављање енергетске делатности трговина нафте и дериватима нафте, издату од стране Агенције за енергетику Републике Србије.

Одредбом чл. 31. ст. 1. Закона о трговини одређени су минимални технички услови који морају бити испуњени од стране привредног субјекта, како би тај привредни субјект имао право да се бави делатношћу трговине, а то су:

- 1) простор, опрема и уређаји;
- 2) спољашње одлике простора;
- 3) начин продаје робе/услуга;
- 4) начин, опрему и уређаје за складиштење робе;
- 5) врсту робе/услуга, према њеним својствима, односно одликама;

У ставу 2. чл. 31. Закона о трговини дато је право надлежном министру да ближе пропише минималне техничке услове из става 1. овог члана, те је надлежно Министарство спољне и унутрашње трговине и телекомуникација донело Правилник о минималним техничким условима за обављање трговине дериватима нафте и биогоривом („Сл. гласник РС“ бр. 68/2013).

Одредбама наведеног Правилника (чл.1.) прописани су минимални технички услови у погледу простора, опреме и уређаја, спољашњих одлика простора, начина продаје роба/услуга, начина, опреме и уређаја за складиштење робе и врсте робе у објектима у којима се обавља трговина дериватима нафте и биогоривом. Одредбама чл. 2. и 6. Правилника прописано је да привредни субјект који се бави делатношћу трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом мора поседовати одговарајуће складиште, простор, објекат за трговину на велико дериватима нафте и биогоривом. Тај простор је, како је то дефинисано одредбама наведеног Правилника, ограђени земљишни простор са резервоарима, објектима – претакалиштима за пријем и опрему и пратећом инфраструктуром, изграђеним у складу са техничким прописима о ускладиштењу и претакању горива, односно о изградњи објекта и постројења за горива и мора, сагласно одредби чл. 6. ст. 2. Правилника, испуњавати услове у погледу минималне запремине резервоара за сваку врсту енергента посебно, (рецимо за гасно уље ЕКСТРА ЛАКО ЕВРО ЕЛ минимална запремина резервоара износи 1000 m³, а за уље за ложење 500 m³).

Према томе, наведени Правилник је из области промета, донет на основу чл. 31. Закона о трговини у смислу одредбе чл. 22. ст. 3. Закона о енергетици. Имајући у виду наведене одредбе јасно је да, правно лице које обавља енергетску делатност утврђену одредбом чл. 13. Закона о енергетици мора да испуњава услове утврђене одредбом чл. 22. ст. 3. Закона о енергетици и услове утврђене одредбама Правилника о минималним техничким условима за обављање трговине дериватима нафте и биогоривом, како би имало право да обавља трговину на велико нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом.

Дакле, правни субјект који нема у државини или у власништву објекат прописаних техничких карактеристика не може обављати делатност трговине на велико нафтом, дериватима нафте и биогоривом, без обзира што је таквом субјекту издата лиценца за обављање енергетске делатности трговина нафте и дериватима нафте.

У складу са изнетим сваки правни субјект, који је ималац лиценце за трговину, мора имати објекат прописаних техничких карактеристика или у власништву или у закупу, односно мора за такав објекат, уколико је у власништву прибавити од Агенције за енергетику РС лиценцу за обављање енергетске делатности складиштење нафте и деривата нафте, или имати у закупу такав објекат за који је власник објекта прибавио лиценцу за обављање енергетске делатности складиштење нафте и деривата нафте.

Имајући у виду наведено, неопходно је да наручилац конкурсну документацију усклади са прописима Републике Србије, те да у том смислу у конкурсној документацији, као обавезан или као додатни услов у погледу довољног техничког капацитета, одреди да понуђач достави, поред лиценце за обављање енергетске делатности трговина нафте и дериватима нафте и лиценцу за обављање енергетске делатности складиштења нафте и деривата нафте, која гласи на име понуђача или која гласи на име правног субјекта са којим понуђач има закључен уговор о складиштењу или уговор о закупу/најму складишног простора, у ком случају је привредни субјект, односно понуђач дужан да достави и копију уговора са енергетским субјектом који поседује лиценцу за обављање енергетске делатности складиштења нафте и деривата нафте.

У вези са напред наведеним, а поступајући по члану 63. став 3. Закона о јавним набавкама („Службени гласник Републике Србије“, број 124/2012), а у складу са тачком 5.15. на страни 19/48 конкурсне документације, Комисија даје следећи

ОДГОВОР

1. На страни 7. конкурсне документације број 01-1627/1 нигде није наведено да је неопходно да понуђач достави Сертификат односно Извештај о испитивању понуђеног добра који мора бити важећи у моменту подношења понуде, а који је издат од стране акредитоване лабораторије у Републици Србији, већ је наведено да је један од начина спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета важећи Извештај о испитивању и Декларација усаглашености који се односе на мазут који се испоручује.

На страни 6/48, 42/48, као и у ставу 2. члана 9. модела Уговора на страни 33/48 конкурсне документације предвиђено је да понуђач приликом сваке испоруке добра доставља Извештај о испитивању са вредностима и Декларацију о усаглашености производа. То значи да понуђачи нису у обавези да приликом подношења понуде достављају наведени Извештај и Декларацију, већ ће њихово достављање бити обавезно само за понуђача којем буде додељен Уговор у поступку предметне јавне набавке, и то приликом сваке појединачне испоруке мазута.

Што се тиче валидности, Извештај о испитивању и Декларација о усаглашености сматраће се важећим ако се из њих може утврдити да се односе на мазут који је предмет испоруке. То значи да на отпремници или другом документу који прати испоруку мазута мора да буду наведени и бројеви Извештаја о испитивању и Декларације о усаглашености, који морају бити идентични бројевима Извештаја и Декларације које је понуђач приложио.

2. Што се тиче захтева да наручилац усклади конкурсну документацију са прописима Републике Србије и да, као обавезан или додатни услов у погледу довољног техничког капацитета, одреди лиценцу за обављање енергетске делатности складиштења нафте и деривата нафте, наручилац сматра да је у свему поступио у складу са Законом о јавним набавкама и другим прописима који регулишу ову област, и остајемо при ставу да у том делу нећемо мењати конкурсну документацију.

Наиме, задатак наручиоца је да, приликом састављања конкурсне документације, испита и утврди да ли позитивни законски прописи Републике Србије предвиђају дозволу за обављање делатности која је предмет јавне набавке, што је наручилац и учинио и, као доказ за обављање енергетске делатности трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом (која је релевантна за предметну јавну набавку), захтевао је поседовање лиценце за обављање наведене енергетске делатности коју издаје Агенција за енергетику, а којој је то право додељено чланом 46. став 1. тачка 3) Закона о енергетици („Сл. гласник Републике Србије бр. 57/2011, 80/2011-испр., 93/2012 и 124/2012).

Наручилац сматра да за конкретан предмет јавне набавке (набавка и испорука мазута на паритету „франко магацин купца“) понуђач мора бити лиценциран за обављање делатности трговине нафтним дериватима, док са друге стране ускладиштење сваке робе, па и нафтних деривата, нема никакве везе са трговином, већ подразумева врсту услуге (што у нашем случају није предмет јавне набавке) која се огледа у обавези складиштара да прими и чува одређену робу, те да је преда на захтев оставодавца који му за то плаћа одређену накнаду.

У прилог претходно изреченом наводимо следеће:

Поменути Закон о енергетици, у члану 2. став 1. тачка 60), дефинисано је да је трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом трговина на велико и обухвата куповину односно увоз ради даље продаје, односно извоза.

Законом о трговини („Службени гласник Републике Србије, број 53/2010 и 10/2013) прописано је да је трговина на велико скуп свих пословних активности у вези са продајом робе/услуга лицима који купују ради даље продаје или коришћења у пословне сврхе, што значи да се као учесник у објекту за трговину на велико дериватима нафте и биогоривом (чији простор је уређен чланом 6. Правилника о минималним техничким условима за обављање трговине дериватима нафте и биогоривом, на који се подносилац захтева позива) може наћи и лице које купује робу ради даље продаје трећим лицима, а које има лиценцу за обављање делатности трговине нафтним дериватима.

Такође, Законом о енергетици, у члану 2. став 1. тачка 31) дефинисано је да је лиценца акт којим се утврђује испуњеност услова прописаних законом за обављање енергетских делатности прописаних законом, док је чланом 21. став 1. дефинисано да се лиценца издаје за сваку енергетску делатност посебно.

Енергетске делатности дефинисане су чланом 13. Закона о енергетици и, између осталог, као енергетска делатност под тачком 12) наведено је складиштење нафте, деривата нафте и биогорива (што није предмет јавне набавке), док је тачком 13) као посебна енергетска делатност наведена трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом, а која је управо и предмет јавне набавке.

Тел: (018) 500-201, 500-203
Факс: (018) 4523-747

Трг краља Александра 11
Р Србија -18000 Ниш п. факс 122

С обзиром да се лиценце издају за сваку енергетску делатност посебно, несумњиво је да обављање енергетске делатности трговине нафтним дериватима није условљено поседовањем лиценце за складиштење деривата нафте. У прилог томе говори и мишљење Министарства енергетике развоја и животне средине број 312-01-01008/2014/2014-09, од 18.03.2014. године, по коме је за обављање енергетске делатности трговине нафтним дериватима (која је и предмет конкретне набавке) потребно да понуђачи поседују лиценцу коју је наручилац и захтевао конкурсном документацијом.

Чланом 14. Закона о енергетици прописано је да енергетску делатност може да обавља јавно предузеће, привредно друштво, односно друго правно лице или предузетник који је уписан у одговарајући регистар и који има лиценцу за обављање енергетске делатности, ако законом није другачије прописано.

Чланом 20. Закона о енергетици прописано је да субјект може да отпочне са обављањем енергетске делатности по добијању лиценце коју издаје Агенција за енергетику, ако законом није одређено другачије, док је чланом 22. прописано да се лиценца издаје ако подносилац испуњава одређене услове, за које енергетски субјект доставља доказе које прилаже уз захтев за издавање лиценце. На основу тога се може закључити да поседовањем важеће лиценце субјекти у потпуности испуњавају услове неопходне за обављање енергетске делатности, све до тренутка док надлежни органи не утврде другачије, односно док се не донесе акт о одузимању лиценце.

На основу свега напред реченог, наручилац сматра да није прекршио ниједан пропис из области јавних набавки, због тога што је као обавезан услов за учешће у предметној јавној набавци предвидео само лиценцу за обављање делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом, а не и лиценцу за складиштење нафте, деривата нафте и биогорива, чиме је захтев подносиоца оцењен као неоснован.

Што се тиче захтева да се поседовање лиценце за складиштење нафте, деривата нафте и биогорива одреди као додатни услов наручилац истиче следеће:

У складу са чланом 76. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник Републике Србије број 124/2012), наручилац у конкурсној документацији одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Истим чланом дефинисано је да наручилац одређује додатне услове тако да ти услови не дескриминишу понуђаче и да су у логичкој вези са предметном јавне набавке. У складу са тим, а с обзиром да је предмет јавне набавке испорука мазута на паритету франко магацин купца, наручилац је као технички капацитет одредио да понуђач у моменту подношења понуде поседује или на неки други начин користи возило капацитета од 25 тона, са свим потребним дозволама и сертификатима. Како ће се предметна набавка реализовати кроз испоруку осам цистерни од 25 тона, наручилац је става да је наведени услов у потпуности у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Такође, наручилац је у циљу обезбеђења сигурног и континуираног снабдевања мазутом, захтевао и да понуђач коме буде додељен уговор у предметном поступку, достави банкарску гаранцију за добро извршење посла, која се може уновчити у случају неиспуњења обавеза, док је моделом уговора предвиђено да у, у случају кашњења са испоруком, наручилац има право да набави добро преко трећег лица, а на терет добављача.

Тел: (018) 500-201, 500-203
Факс: (018) 4523-747

Трг краља Александра 11
Р Србија -18000 Ниш п. факс 122

С друге стране, одређивањем као додатног услова да понуђач мора да поседује лиценцу за складиштење нафте, деривата нафте и биогорива, у значајној мери би се нарушило начело обезбеђивања конкуренције и начело једнакости понуђача, с обзиром да наведену лиценцу поседује свега 15 субјеката, наспрот бројци од 97 потенцијалних понуђача који поседују лиценцу за трговину нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом.

Због наведених разлога, а све у циљу поштовања основних начела јавних набавки, захтев подносиоца за изменом конкурсне документације је оцењен као неоснован.

С поштовањем,

Члан Комисије

проф. др Небојша Раичевић

